

PRECIOS DE SUSCRIPCION

Provincias: Un trimestre . 0'75 ptas.

Extranjero: Un año . . . 6'00

— Pago por anticipado —

Correspondencia y Administración

Luna, 27.—SÓLLER (Mallorca)

No se devuelven los originales

EN XERRIM

SETMANARI BILIGUE, SATIRIC Y DE BON HUMOR

S'adelanto de s'hora

A ca'l Sen Meu es un niu d'ollas, o per milló di un núcleo de caps esfondrats, qu'apesá de no sobre may qu'es pescan, a tots los falta un aigo.

Sa famili, la componan l'amo, sa madona, un fiy, tres fiyas, un moix, un cá pelut y un lloro que sap cantá «Aigua que no has de beber», sense mirá sa solfa.

Sempre los sotceyeixen sas mils extravagancias. Un dia el Sen Meu va terri un mal de ventra fort, y com que no li espasava fe aixicá sa dona perque li bollis un poc de thé, y ella badayant badayant prengué es portal y sen aná a sa cuyna. En sen gué es foc y hey posá s'aigo.

L'amo seguía jemegant y fént devallá tots ets sants de dalt, cuánt s'obri sa porta y deixá passá a sa madona amb una descomunal ensegonada.

—Y ara que dú?, li diu s'homo.

—Oh Deu meu! Bona l'he fetal; ara enlloc de ferté thé, te he feta una ensegonada pensant que feya es menjá a sas gallinas.

L'amo cuánt me vé aquest pás, fé aixicá es fiy y l'enviá a sercá es metje. Aquest partí malahint s'ompare y es mal de ventra y lo que fé no'hu sabem, lo cert es qu'enlloc de veni amb un metje vá veni amb s'extramunció.

Un altre dia el Sen Meu comprá un parey de sabatas a sa fiya majó, y cuánt las hi vá havé donadas perque las se posás, la comensá a senti a dins es seu cuarto que jemegava.

—Y ara que tens? preguntá s'ompara.

—Que no passen, contestá ella.

—Estira!, li digué éll.

Peró res, ella seguía jemegant. Es vey obtá per anari a veure com diantres era, y cuánt entrá a dins es cuarto degué assé grós lo que vé, perque exclamá:

—Peró animalaf! Per hont las te pasas?

—Oh! Y tenui rahó. Enlloc de passarlamé pes peus l'hem passava pes cap.

Si n'envia un a sercá arrós li duen tabac; si els envia a sercá tabac li duen galleta picada, y a lo milló els enviau per una caps de mistos y vos duen un caixó de gaseosas.

Es pas que m'ha ocasionat s'idea d'escruiure aqueix article, es un qu'els ha ocuregut aquésts dias, amb s'adelanto de s'hora.

El Sen Meu dilluns passat s'havia d'aixicá a las sinc y mitja per partí a Ciutat amb so tren de las sis, y per lo tant li convenia posá es rellotje de caseua d'hore amb so de la Vila. Per aixó digué a sa fiya majo, es diumenje capvespre:

—Avuy vespre pense a adelantá una

hora es, rellotje, perque avuy l'adelantan.

Peró cuánt sen anava, trobá se segona fiya y com, que ja no pensava qu'heu havia dit a sa majó, li digué també:

—Avuy vespre pense a adelantá una hora es rellotje.

Partí y cuánt fonec a devora sa plassa vá trobá sa fiya tercera, y sense recordar-se de si heu havia dit a ningú li encomená també qu'es vespre adelantás es rellotje.

Vengué es vespre, y sa fiya majó aná y adelantá una hora es rellotje. Poc temps después hey aná sa segona y també n'adelanta una y llevó sa tercera, n'adelantá un altre, com s'ompare los havia dit.

Arribá el Sen Meu, apareyá es despertadó perque tocás a las sinc y mitje, sopá y sa tirá a dins es llit.

Es despertadó tocá, el Sen Meu se vá vesti y amb quatre llongos v'assé a defora, quedant molt extrenyat qu'encara fes fosca.

Aixó es qu'es sol anit a anat de horina y avuy te paresa d'aixecarse, se digué éll, y partí acorrensos a s'Estació. Allá quedá també de lo més sospres cuánt vé que tot estava a las foscas, y molt més cuánt trobá sa taquilla tancada. Pujá a d'alt y doná un trastorn de mort an es sereno de s'Estació.

—Escoltau jermá, li digué el Sen Meu y qu'encara no despatxau sas traquetas?

Es sereno cuánt senti aixó se cregué que las s'havia amb un gat, y li va dí que si no partia li faria devallá ets escallóns de sis en sis.

El Sen Meu no aná de provas y partí mes haviat que depressa, y cuánt v'assé a sa plassa alsá es cap mirá es rellotje y oh xisco! se topá que just eran las quatre de sa nit.

—Aixó no ha estat mes qu'aquella bestí! Pero quina?

—Lllevó li recordá qu'heu havia manat a totas tres, y aixi la cosa s'explicá.

De sa plassa se fé enfora después d'hayé malahit.

—Es qui tengué s'acudit.

—D'aixó d'adelantá s'hora.

PEP NOV.

Tenda de mobles

de **GUIEM CALVO**

Carré de sa Rectoria, 16—SOLLER

Tallé de fusteria y mobles

Mobles de maderas sanas, fabricats en tal Tallé. També fan de lo més bé portas, somiers y persianas. Heu fan tot de lo milló: Baratura y perfecció.

COLABORACIÓ DE MANCO

Es miracle des dotse apóstols

A certa possessió hey havia una madona viuda (per defunció de l'amo, com se suposa), la cual encara estava amb edat de mereixa; pero com que Natura l'havia dotada d'un físic que deixava molt que desitjá, o, per diró mes clá, era mes lletje que sa cupa, y d'uns modals tan ordinaris com es des Turc, y, per afegitó, beata; maldement no li faltassen unses an es serró, es pretendents no li feyen nosa y com ella no stava conforme en sa mátsima de: un sol Deu un sol marit, sino que volía prová sa rebetjada, va posá s'uy demunt un tenral missatge de la casa d'una musculatura hercúlea, que, per lo qu'es veyá, se comprenia que no n'hi faltava de lo tapat, y, previos es passos corresponets, en poc temps tengué maña per treginá aquell católic an el cel per s'aspre cami des matrimoni.

Y ja tenim es missatge convertit amb amo, sense donarse conta que sa seva costella li disputava es calsons.

Un dia convidá; varios amics a una cassada y pescada; pero estigueren de tan mala sort que no pogueren agafá res, per lo que va ese presis que l'amo enviás un recaldo a sa madona que li enviás una gallina tement qu'es menja curletjás an es diná y ella amb aquella altanería de dona qui ha mesté politxo li contestá: Ja dirás a l'amo que se menjí ses que va du de casseva quant mos casarem. L'amo se begué es cop com sa figuera, pero quant acabá de diná va tayá dotze verducs d'uyastre, que, de llargari anaven de menó a majó, y, d'amagat, los pujá dins es cuarto dormitorio. Estant ella ja en camieta a punt de tirarse dins es llit, notá se presenci d'aquell enfilay d'arruixadós y demaná explicacions a s'homo, el cual li contestá: Aixó són es dotse apóstols qu'acompañaven a Jesucrist quant anava pel mon y ara devallará S. Pau a predicá s'evangelí y posá ma an es mes curt y cataclinc, cataclanc, cataclinc cataclanc, ses verdendes cayen com a calabruix demunt ses anques de sa madona, que rebía aquelles caricies entre bós, crits y espants. S'operació durá fins que les tengué ben blaves.

Una mesada després l'amo repetí sa bauxa en sos mateixos amics, y apesá de que aquesta vegada hey havia abundanci de peix y cassa, per veure si es sermó heuria feffecta, enviá a sa madona idéntic recaldo que s'altre pic. Tan pronta com aquesta el rebé, posansé sa ma allá ahont s'havia sentit sa traca, digué a s'atlot que ley duya: Qué t'ha dit una o dues? —Una, madona contestá s'atlot. —Tire, tire, duten dues que no fos cosa que baixás Sant Pére.

De llevó ensá sa madona va esse de lo mes amable y carinyosa. Y a an aqui se degué aquesta transformació? A un miracle des dotse apóstols.

ES METJE CANTACLA.

De sa Regió

DE MANACO

¿Coneixeu na Magdaléna Pera Andreu, des carré des Barracá, no, que vol di no, aquélla que segons diven per mal pagadora un botigué li va havé de fé s'embargo d'un porc, per podé cobrá? ¿Si? Idó sa mateixe ara s'es renegada a volé pagá un petit saldo d'un conta d'un sabaté. ¿Y que vos pensau que li va dí? Que l'autorisava perqu'el publicás a demunt EN XERRIM, perque no l'volia pagá? ¿Qué vos pareix sabaté de Manacó? Ja podeu bada ets uis; es bona aquesta per fé casta. Ja veis si ni há de barra pel món.

Un altre setmana també parlarem d'una jove d'es carré de la Verónica, que d'ensa qu'el Bisbe ha condenat EN XERRIM a escriure pol de lletjiró y en canvi no té escrupol de fé altres coses y de fé de tant en cuánt, cual que vietjet a Ciutat, pes seus recros.

Un altre dia parlarem mes d'ella, direm tot quant sabem y sabrem, diguet per lo tant qui es ella.

JAVIER

D'ESPORLAS

Es dia d'es moviment de fabricants an aquest poble, presenciarém un fet que mos jelá sas sancs de rabi.

Mado Magre aquella bisca beata y fredina veyardá, no venía a be, a la cuenta, en so dit moviment y per aixó se dirijí a un núcleo d'alotas y els intimá qu'es retirassen a se fabrica perque ets homós mateixos las pedregarian.

¡Hola mado Matases, allo Magreta! Y de quins figurins mos tregueru aquesta novetat?

¡Oh Magret! Tu que serques partit fa tants d'anys t'assegur que no en trobarás fento així.

T'aconseyam beata pusera, qu'un altre pic no t'affiquis amb camias d'onsé varás, perque anant per llana quedarás tosa.

UN OBRÉ

En Rata, aquell homo que té un nás has mitx de sa cara, es es Tenorio del dia.

No sé si vos recordereu, qu'ara fa un sert temps un marit el va trobá in fraganti en sa seva esposa y a consecuencias d'aixo el volliá matá.

Idó bé. Sa esposa d'aquest homo fé com qu'olvidá es seu fulano y aquest esia en Rata fé un dobbé de lo mateix. Però ara pareix que no poden dí que el olvido sigus.

Resulta pués, qu'aquella fulana y en Rata ven faronjes an es Mercat de Palma y en Rata en s'es causa de durní per vendre hey vá y fan sa xerrada com a antics camaradas y compenyeros d'ofici.

Aconseyam an en Rata desistesca d'es seu renovat projecta perque si l'amo de temersen

Te sa grandísima sort li ensivellerá sirena

d'aquellas que donan pena y que deixan qualqu'uy tort.

UN D'AQUÍ

DE SON SARDINA

A Son Sardina tenim un joye que no fa s'alsada d'un cá assegut y en sos fets que mos fá porem di qu'es es mes baneit des poble.

Festetjava una atlota y ella no'l va volé perque en aná pes carré tothóm sen reye d'ell.

Cuánt estaren bareyats mos contave pes cafés qu'era una poca vergonya, indecenta, que per no res-se posava a riure, qu'ere mes lletje qu'un toro y que per tot aixó no l'ha-via volguda.

Un trist papé tu mos matas pues sabem de lo mes bé qu'ella a tú no té volgué per assé un bon papanatas.

UN DEVERTIT

DE SA POBLA

Fá temps que tenia ganas de publicarvos un fet de dues jovenetas de Sa Pobla, una de las quals viu an es carré de sa Merina y s'altre an es carré de sa Goleta; una se diu na Colluda y s'altre es na Perote.

Idó aquestas dues jovenetas pes darrés días de Carnaval anaren a Ciutat a cercá un anemorat, perque pe Sa Pobla ja las tenen caladas y no ni ha cap que las vulga, y anaven ellas a esperá es tren, per esperarlu, advertint que s'ols es soldats els insultaven fent befa de ellas perque totes dues tenen per costum de aná amb sa cara plena de colós y molt mes ara que també s'han volgut posá colós per baix y han armat unas sabetas rotjes per pintarlé, advertint que sa mare d'una es molt beata y te dues tías monjas y es poble no compren com la deixa aná tant en raúje y tant torera y s'altre polla vol segui sa costum seva, tenguent sas germanas per criadas.

En sas rotjes sabetetas y es monyo ben estufat anaven per dins Ciutat...

...sercant un anemorat pes carreróns y plassetas.

Que li trobes Peroleta?

Qu'aquest raméll será poc?

Ves alerta Colladeta qu'en tornari será gros,

DE ALGAIDA

S'aument qu'han conseguit es barbés d'aquest poble es sa nota més important del dia. Y noltros opinam qu'amb aixó s'ols s'ha de ténen conta una cosa y es si so guanyen o no so guayen.

També trobam, qu'alguns d'aquests oficials ja pe se seva mala maestria, y pessimas condicions en que tenen es renidero, hagués convengut més haguessen fet un poc se baixa.

Sols ni ha un qu'ha quedat bé amb sos seus parroquiáns y aixi algaidains dem sa forsa an es barbé alt que s'ho ha guanyat.

DE MURO

An es veíns des carré d'en Cuadrado. Si pel cas s'estrevenia que qualque vespre vesseu un homo dins es corral de sa casa número 10, no crideu perque destremperou la vaga...

Heu dic, perque es derré dilluns de Mars a las, yuit d'es vespre ni havia un qu'estava amagat a dins s'assoll y durant tot es tamps qu'hey está no feye més que mirá; a la fi si vá entregá una polla y se daren una afarrada pes coll. Poc temps despues hey ana una jermana seva diguent: —Mumare perque teniu es corral ubert? A lo que contesta sa mare de dins: Sa cuina perque na B...et hey es. Sa jermana perti y llevonses la cridaren; a ella, y me deixaren es joye tot sol a dins s'asoll, pero poc tamps despues hey torná y es jovala torná aferra pes coll y pim pam nic nac, ja va teni billet.

Pensareu amats lectós que jo cuánt hey veyá, me pessave es tamps de lo milló, però acabada s'escena, es joye com que per entrá s'havia retas sas sabetas, las torná agafá y ja li va havé estret.

ja's teni barra éll y ella en sa mara a dins sa cuyna, entrá a dins es corral. Se veu qu'ell hey tenia confiansa y ella tranquilidat!

Per lo tant veinats y joyes que festetjau a dit carré si veís res callau y sofríu qu'el Bon Jesus vos podia castigá y repetesc que calleu.

UN QU'HEU VE

DE MOSCARI

Aixó si qu'heu es un bon cop de grapes y s'altre de c...u...!! Ell no'm sortirem des revell! Com mes vey mesa se. Per amor de Deu senyó Vicari, no mos fassi mes propagande, perque entre poc y inasse sa mesura passa. ¿Y qui ha vist may tantes ganas de predicá coses, que les deu havé de gordá es qui las sap, com ses que mos enflocá es quart diumenje de sa Sante Corema? ¿Y quina necesidad hey ha de fermós sebre qu'hey ha dones que venen sa fama y s'honre per un real, altres per una pesseta, altres per sinc y algunes per no res? ¿Y aixó es sa missió que Déu li te confiade? Aixó son es sermons de Corema?

Fasi el favó d'esplicaró perque jo desitx sebre per qu'es que s'amolla tant. Per una part crec qu'heu deu di per si hey ha cap persona d'aquestas que diu se suó las pegui a demunt es nás, però se deven havé de ténen en conte aquests ninets petits qu'encare conservan es tel a devant ets uys. ¿O s'ha figurat que no heu senten? Si éll heu creu aixi, jo no'hu crec igual, perque per desgraci no'n conec cap de sort, ¿O será qu'ha repesat ses obres de misericordi y las vol cumplí per alló «Ensenya als ignorants?»

Es LLORO MUT (Acabaré)

DE PALMA

Un poquet de relació vos daré de sas criadas qu'are s'han acostumadas a fé cualevol brutó. Hey ha qualque criadeta que pareix un clavallé y a cop de vista no té cap tara sa princeseta, pero si la mirau bé no val s'ols una pesseta, perqu'ha de mesté mes veta qu'un tixadó no pot fé.

Veys festetjá sas criadas d'errera qualque cantó y no's fan sa reflexió tant d'estari acostumadas com auveyas amolladas en mandó des seu Pastó y si allargan es sermo an arribá a cas senyó ja son las onse tocadas.

Se conta qu'un cert senyó va fé jocs a sa criada y ella tot assustada tengué que consentiró.

Aixi es que pajeseta tú que ja stás consentida havé de mudá de vida posanté per criadeta l'levet aquesta ifusió que tal idea no pill perque corres es perill de rebre et jocs des senyó.

Máquinas de COSER

Depósito de máquinas para coser y borda de la acreditada marca

WERTHEIM RÁPIDA

Se admiten toda clase de reparaciones. Enseñanza de bordar gratis a los compradores de dichas máquinas. Se venden instrumentos de música y piezas de música de todas clases.

GUILLERMO CALVO

Rectoría, 16.—SOLLER

PERFUMAUROS

amb sas esencias, extractos, locions, sabóns pólvos, etc., etc, que venen a s'Imprenta Moderna, carré de sa Lluna, n.º 27.—SOLLE

TINTAS WIGTY

De venta a s'Imprenta d'en S. Calatayud Lluna, 27.—SOLLER.

EN XERRIM

XERRIMADES

Diumenje passat en Madoret, directó de sa societat obrera d'es ferrés de Sólle, demostrá qui era éll donant un escándol morrocotut a un jovenet d'es seu gremit a sa Plassa.

Madoret no sigues nin qu'el Bonjesús no't voldrá, y el dimoni et cremará y et criticará EN XERRIM

UN QU'HEU VÉ.

Es pas que vos anám a relatá es un pás que presenciarem diumenje passat, a s'hora de parti es tren d'es capvespre aprop de las sis.

Es cas es que una criadeta de Porrerás o Sineu, lo que no sabem cert, duya una carta des senyó a tirá an es busson des tren y com que ja era tart corria a la desesperada.

Un parey de joves cuánt la verén veni tan atacada se proposaren ferni una com en Perréta de grossa. Aixi va assé que cuánt ella fonc a devant allá hont facturen es bultos, si adelantá un jove diguentli:

—Sa jova, he estat an es vostro poble y vos duc un recaldo de s'anemorat.

Cuánt ella senti recaldos de s'anemorat ja no pensa pús amb sa carta, senyó, ni tren y mentres escoltave sas cuatre xufletas que aquell li contave, es seus amics formaren es cap d'una cordallina a sas faldas de sa pajesá y s'altre cap an ets arrembedós de s'escala.

Amb aixó pitá es tren y sa pajesá que pensá en sa carta parti acorrensos pero en tante furia que quedaren la mitat de sas faldas a sa cordellina y s'altre mitat a demunt ella.

Es per demés di que se carta no parti. Diven qu'es municipal Coroná, cuánt heu sabé el dimoni el sen duya, perque es sabut que en Corona torna loco pe sas pejesas, y vos aseguran que si té sort de agafá un d'aquells joves, l'escorxa de viu en viu.

Escolta Tomeu, ¿Saps si ja está disolta sa societat «Pro-Patria»?

—Miquel, no se de que me parlas.

—D'aquella societat qu'está demunt es café de Ca'n Respa, a sa plassa.

—Ah! Me pens que si, o a lo menos me digueren qu'havian dit a l'amo de sa casa ahont estan que podia sercá llogat é perque sa societat estava a punt d'estirá es potons.

—Idó, digués que si no está disolta haviat hey estirá.

—Aixi heu diuen. Pero lo cert es que cada instant sa mó y sempre viu.

Demá diumenje ja tenim es día del Ram y sabem per cosa certa que ni heurá ferm de juguetas y novedats de molta admiració.

Sobretot a n'es paseitx de la Rambla no hey fatarán trepitjades y semperntes a te qui té, tanta será sa jentada qu'hey acudirá.

Ala sollericás, a n'el Ram fatta jent, y a comprá sa jugueta a s'atlota s'ha dit.

Participam an es nostros lectós, que si han de menesté dibuixos de cualevol casta, tant fácils com difícils, acudes can an es pintó Mateu Orell, el cual vos entregará es dibuixos quatre minuts despues d'encarregats.

Si no'hu creís demenau informes a sa nostra redacció, y si vos voleu diriji direc-

tament a ell, anau an es carré den Batach (devant sas Monjas Escolapias) allá hont te es tallé y trabayá en so seu socio Barceló, els quals pintan un jerros que son una preciosidat.

Per tothóm es ben sabut desd'aquell mes nassarrut an aquell que te es nás xato que fá ets impresos barato s'Imprenta CALATAYUD. Carré de sa Lluna 27.—SOLLER

Pareix qu'es concejal reformista de Binariaix, s'ha empenyat fort ferm en que es mestres d'escolas públicas no rebim retribucions per part d'ets atlots.

Ell se funda en que ses lleys heu prohibeixen.

Se diu que molts d'ells han protestat diguent que sa paga des govern es insufficient per viura,

Vataquí idó un problema bo d'arreglá. Qu'es Govern els aumenti sa paga y que lo estat sigue estat.

¿No'heu trobau aixi l'amon Juan Pentinadó?

Notificam a nes nostros lectós de que essent certas sas noticias de que a Barcelona ja trabayan es fotogravados, la setmana que vé ja tornarem sigui publicant gravats,

Alá, llavó direu que no es vé allo que diu es ditxo mallorquí: No hey ha temps que no torn.

Segons hem sentit a di, sa Lira Sollevesse ha donat una velada amb obsequi a nes seus sócios protectós, pero aixi com no mos hi han invitats no vos ne podem di res.

Refoscas de Juntas que no tenen Urbanidad!

Bé. Per qualque cose son alumnos de D. Juan.

Segons diuen sas firas d'enguany serán molt lluidas.

Vendrá sa música des Regiment, sa de la Misericordi, sa Banda Municipal de Palma y sa de Fornalutx.

Ets exploradós serán es pellassos a tota hora y per tot lloc y com si no bastassin es nostros per caldera en vendrán un exercit de Madrid y Sineu per mes lata.

En fin tantes coses hey heurá que no sabem per hont comensá.

Basta dirvós qu'hey heurá una caseta que comprarán duros a sis pesetas.

An es seu tamps publicarem es pograma.

CORRESPONDENCIA

Lloró Mut.—Moscari.—Alló será impossible es posaró tot d'un pic. Es massa llarc. Convé no vos allergueu tant.

-Coresponsal al Binasalem.—A derrera hora rebem sa vostra carta. Hem rebut s'import.

Un amic seu.—Binasalem. Dissapte anirá, pues ha arribat tart.

COMERCIANTS

Voltros qu'estau per quebrá perque res may despatxau y altre cosa no sercau més que podé prosperá, sabreu, y qu'es ben históric que an aixó heu conseguireu bastant s'ols vos anunciéu a demunt aquest periódic.

SOLLER.—Tip. de Salvador Calatayud